

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben bázisos hálva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kőíratok visszaadása
 vagy megőrsésére nem vállalkozunk.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Bankvita és fuzió.

Hogy is állunk csak azzal a bizonyos önálló bankkal, melyre egy év előtt Justh Gyula olyan ékes szavakkal esküdött?

A koalíciós kormánynak meg volt a maga programja a bank dolgában. Akik emlékeznek még azokra az időkre, mikor a kereskedelmi minisztert Kossuth Ferencnek hívták, azok bizonyosan emlékezni fognak az ő tavalyi ujévi beszédjére is, melyet az akkor még kormányon volt függetlenségi párthoz intézett. A beszéd a bankkérdés körül forogott és Kossuth elmondotta, hogy a kormány hajlandó lett volna a közös bankszabadságot meghosszabbítani, de csak olyan feltételek mellett, melyek a magyar állam önállóságát a közös bank keretében teljesen érvényre juttatják. Lett volna önálló magyar igazgatóság, önálló magyar bankjegy, magyar ügykezelés, csak a név lett volna közös és a bécsi és budapesti igazgatóságok jártak volna el egységes megállapodások szerint. Ez azonban akkor is szükséges lenne, ha az önálló magyar bank felállítatnék, mert hiszen míg Ausztriával közösségben állunk, lehetetlen a két államnak egymás-

sal ellenkező elvek szerinti pénzügyi politikát folytatnia.

Ez kész terv volt, mely egyformán honorálta volna a királynak a közösség fenntartására irányuló és megdönthetetlen álláspontját és a nemzeti haladás követelményeit. Ha e mögött a program mögött egységes, szilárd parlamenti többség áll, lehetetlen lett volna előle Bécsben elzárkózni. Hiszen Bécsben már ezt a programot is nagy eredménynek kellett volna tekinteni az önálló bankhoz képest.

Justh Gyulának azonban nem így tetszett. Neki tetszett a lehetetlenségek kiállóása akkor is, mikor a király szájából hallotta, hogy mi a lehetséges és mi nem. Neki tetszett képtelenül naiv módon megfogadni magát abban a kelepében, melyet Lukács pompás ravasz-sággal állított Justhék részére.

És most túl lévén azon a híresnevezetes bank dátumon, ott állván a bankjavaslatok tárgyalásánál, tisztelettel kérdi az ország Justh Gyulától, amit ő kérdezett nemrég Kossuth Ferencről: hogy hát mi is lesz kérem azzal az önálló bankkal?

Semmi. Egyszerűen az eddigi szabadságom fog meghosszabbíthatni. A Kos-

suth-párt most, az ellenzéken megint az önálló bankot sürgeti. A józan ész azt hozná magával, hogy egyesítse a két pártot ugyanaz, ami őket szétválasztotta: az önálló bank kérdése. Sok haszon ugy sem lenne belőle, az önálló banktól most messzebb vagyunk, mint voltunk valaha. De legalább megszűnnék a két függetlenségi párt izléstelen és oktalan testvérharca. A függetlenségi párt pedig oly nagy érték a nemzetnek, hogy egysége minden magyarnak pártkülönbség nélkül igaz óhaja. No, de hogy lenne ez óhaja Justh Gyulának? Neki megint valami más motoszkál a fejében. A bankot megette már a macska, most bontsuk meg az országot a nemzetközi szociálistákkal való kacérkodással. És Justh Gyula visszautasít mindenféle egyesülési közeledést a bankügyből kifolyólag, mert most neki — az általános, egyenlő stb. maszlag kell a Népszavával, Bokányival és minden igaz Jakabokkal egyetemben! Akinek ezek nem kellenek, azokkal ő egy uton járni nem fog!

Közben pedig meghosszabbítják az Osztrák-Magyar Bank szabadságát nemcsak a régi, hanem a régieknél még hátrányosabb, alkotmányjogi szempontból még kedvezőtlenebb feltételek mellett. Végtelen szomorúság és elkeseredés

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Gögös apaság.

— Pierre Vernon. —

Hátrakulcolt kezekkel, súlyos léptekkel baladt előre Hochetot gazda, mintha a csizmáihoz tapadó rög gátolná a járásban.

Magas termetével, széles, erős vállával, szürke villogó szemével, vastag, hajlott, vörös nyakával, melyet hátul ritkás szürke hajzat borított, hosszú, középen megtört, elől hegyesen végződő keskeny, kemény szájra hajló orrával, hatalmas állkapcsával valamely félelmetes ragadozó madárhoz hasonlított, mely vakmerő és alattomos egyszersmind.

Hochetot gazdának tényleg nem volt jó hire: gögösnek, keményszívűnek tartották és félték tőle.

E reggel, miután alaposan lehordta cselédeit, megrugdosta a béreseit, kimerülten, mindent unva tévelygett a mezőkön.

A zabföldök végén valami eszébe jutott, mert birtelen meglordult és gyors léptek-

kel egy keskeny ösvény felé tartott, amely a völgy felé vezetett.

Egy lucinásban ott térdelt egy ember és csapdákat állított fel a vakondok turások előtt.

Hochetot gazda egyenesen ennek az embernek tartott, aki feltekintett, s amint a parasztot megpillantotta, gunyos öröm villant meg szemeiben.

— Germain Paille, — szólt Hochetot gazda rekedt hangon — beszédem van veled...

Paille apó, a környék legjobb vakondok-irtója, úgy maradt térdelő helyzetben, fejét a feketé, gunyos tekintetű szemekkel, a kérdezője felé fordítva.

— Szolgálatjára, Hochetot gazda... Pedig nem mondhatnám, hogy jó barátok volnánk! — morogta bosszusan.

A paraszt erővel elnyomta a haragja nyers kitörését, amely e szavak folytán egy régi gyűlöletteljes pör emlékezetére torkát összeszorította.

— Jól van jól — felelte. — Tudom... De az ördögbe is csak, akkor beszélj, ha akarsz. Azt mondták nekem, hogy vándorlá-

said közben Saint Aubin környékén találkoztál... a... Delphine-nel.

De a vakondokirtó rejtélyes mosolylyal hallgatott.

— Láttad? — kérdezte a paraszt habozva, zavarban. — Láttad?... A gyereket is? Derék legény lehet már.

Majd, Germain Paille konok hallgatása fölötti nyugtalanságában, így folytatta, hogy el-érzékenyítse, megindítsa:

— Érted, Germain? Látni szeretném azt a gyereket... visszahívni hozzám... az anyjával együtt. Tudod, öregszem, egyedül vagyok. Megbocsát majd a feleségem... Milyen a gyerek? Erős?

— A fenét! — határozta el magát végre a feleletre a vakondokirtó. — Husz éves mostanság.

— Láttad?
 — Láttam. De ide hallgasson Hochetot gazda. Minden le maga értük, az lesz a legjobb. Delphine, a felesége, egy hét előtt még ott volt a Négy Szélsárdában. Még ott találhatja a fiával együtt.

És a mint a vakondokirtás fölé hajolt, azt találva, hogy eleget beszélt, az Avenelles

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek

egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

fogja el az embert, ha most a bankjavaslat tárgyalása alkalmával visszagondol erre a bankheccre. Belevagyult ebbe a küzdelembe naivitás és lelkesedés, beteges ambíció és komoly törekvés, idealizmus és számítás, voltak közben komoly csaták és férfiatlan intrikák — most következik egy előreláthatóan igen magas színvonalu vita — s a végén nem hogy előre haladnánk, hanem szerencsésnek mondhatjuk magunkat, ha mai, nem kielégítő, állami önállóságunk meg nem felelő álláspontot megterhelhetjük. Eszünkbe jut a költő sóhaja a hadvezérről, ki erején felül mer — s azután töprenghetünk örökös vereségeink okán: mi vagyunk-e gyöngék, vagy csak némely vezérkedők feje?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 12.

Borzeviózy Albert fél 11 óra után megnyitja az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter javaslatot nyújt be az ipari üzemekben alkalmazott nők éjjeli munkájuk eltiltásáról.

Rátértek azután a bank szabadalmának és az érme szerződésnek meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Földes Béla (Justh párt): Beszéde elején kijelenti, hogy annak a pártnak nevében szól, amely az ország gazdasági önállóságáért küzd. Tegnap már hallottuk az egyik függetlenségi-párt kifejtett álláspontját, amely párttal együtt fogunk küzdeni az előttünk álló törvényjavaslat ellen. (Éljenzés és taps.) Ami a bank szervezését illeti, elismeri a pénzügyminiszter érdemeit, mert a javaslatban a paritás jobban kidomborodik mint eddig. Azonban ez a módosított tervezet sem stagnál olyan állapotot, amelyből a magyar pénzügyviszonyok és gazdasági megerősödés javulnának, illetőleg bizto-

sítva lenne. Fontos az, hogy — gazdasági politika megerősödés szempontjából az önálló bankot föllátsuk; köteleességünk küzdelem árán is (Taps és éljenzés.)

Hivatkozik Tisza István szavaira, aki azt hangoztatta, hogy ha a közös jegybank nem lesz 1911 január 1-ig meghosszabbítva, úgy rá kell térni az önálló bankra. Ez az állapot beállt, de az önálló bank még mindig nincs meg. A pénzügyi bizottságban azt mondták, hogy megkapjuk az önálló jegybankot, de mielőst akarjuk és ragaszkodunk hozzá, azonnal nem lehet, nem engedik az osztrákok. Magyarán, hogy Ausztriában a nagytömeg szívesen venné, ha Magyarország közjogi engedelményeket kapna, mert ez nekik is vívmány. Persze ez ellen kézzel-lábbal kapálóznak a hatalmon lévő osztrákok. Hosszasan fejtegeti az önállóbank előnyeit. Foglalkozik a bankkamatláb politikájával és bizonyítja, hogy a bank ezzel is csak az osztrákok érdekeit honorálja. Egy ország gazdasági helyzetét sohasem a kamatlábakról ítélik meg. Helyesebb, ha a kamatláb magasabb lenne, mert ezáltal elérhetnénk azt, hogy az idegen tőke bejöjjön az országba és fejlődne a gazdasági élet. A német pénzügyminiszter is azért nem vitte keresztül a konverziót, mert alacsony volt a kamatláb.

Ezután az elnök öt percre felfüggesztette az ülést.

Szünet után

Földes Béla beszélt a közösbank ellen, mert az nem szolgálja a magyar gazdaság érdekeit. Míg önálló nem lesz, iparunk nem fejlődhet, mert a közösbank az osztrák ipar érdekeit szolgálja. Tiltakozik a javaslat 5. §-a ellen, mert az közjogunkat sérti. Határozati javaslatot nyújt be az önálló nemzeti bank felállítására. A javaslatot nem fogadja el. (Hosszas éljenzés az ellenzéken.)

Elnök az ülést 2 órakor bezárja.

A holnapi bankvitára szólásra iratkoztak; **Apponyi** Albert gróf, **Csermák** Ernő, **Thaly** Ferenc és **Tüdös** János.

gazdája köszönöm-öt mondott, amire gunyos vigyorgás torzította el Paille arcát.

Maitre Hochetot még aznap felvette vásárnapi ködménét és selyemsapkát nyomott kopasz fejére, felugrott vidáman kis kocsijára, rácsapott a kancára és a tanya előtt elhaladva, nagy robajjal ügetett a falucska egyetlen utcáján.

Hosszu idő óta most először lebegett elégedett mosoly keskeny ajkain és amint a falut el hagyták, szokása ellenére eleresztette a gyep-
lőt és merengő tekintete elé próbálta varázsolni a fiát.

A felesége nem igen foglalta le gondolatait.

Csak arra emlékezett, hogy finom, kedves és szelid volt, amikor feleségül vette és amikor még nem volt egyéb, mint szolgáló Avenellesen.

De hogy a tulajdonát képezte, az ő cselédje volt a legelső szóra, a legcsekélyebb mozdulatra durván bántalmazta, ellökte, meg rugdalta, hogy összetörve, vérben ázva maradt ott a szoba padlóján.

Egyszer aztán fellázadt, szembe mert szállni vele... Durva mozdulattal dobta ki az utcára, utána rugva hirtelenében összekapott ruháit és ráordított a küszöbről:

— Takarodj!... takarodj!... Ne kerülj a szemem elé soha... érted... soha!

Kimertülve, büszkén, szótlanul távozott az asszony. A szomszédos gazdaságokban mint szolgáló kereste kenyereit.

Öt hónappal a kitaszítás után gyermeke született.

Eszébe jutott, hogy a gyermeket Delphine-nek hívták és halk hangon ismételtette:

— Delphin... Delphin Hochetot!... Valóságos becézgetés volt ez ajkainak; gyengéd kifejezést kölcsönzött azoknak és száraz szemei nedves fényben usztak.

Biztos, hogy az apjára hasonlít a fiu... Magas, vállal... fiatal, vidám még hozzá...

Hegyeken, völgyeken, patakokon át végre egy kopár lapályhoz érkezett, melynek közepén pár fa között ott állt a zöld mohás tejű, hegyes galambducos »Négy Szél« csárda.

Hochetot gazda a csárda udvarán állította meg kancáját, a megriadt baromfiak, dühösen ugató kutyák között két szomorú öreg ember, egy férfi és egy nő fogadták a gazdát abban a pillanatban, a mikor leugrott a kocsijáról.

— Maga az, Pillant gazda — kezdette:

— Én vagyok...

— En Hochetot gazda vagyok Verlinből Delphine-nel szeretnék beszélni.

Ránéztek egy pillanatra, majd így szóltak:

— Erre jöjjön!

Es az aklok felé vezették.

Az épület mélyén egy fülkeszerű odu tángott az árnyékban.

Egy roskadozó ágyra mutatva, a mely a földről párolgó gőz miatt alig volt kivehető, így szólt a »Négy Szél« gazdája:

— Itt van Delphine... nagyon oda van, szegény. Az ágyon egy beesett szemű, elsorvadt, lezúllott asszony hörgött tátott szájjal kinosan.

Hochetot gazda aggodalomtól összeszorult torokkal közeledett feléje:

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának ez évben első közgyűlése a szokott keretekben folyt le. A decemberi választások eredménye folytán némileg megváltozott a közgyűlés képe. Az új városatyák, alig kettő kivételével, mind megjelentek.

Midőn a szomszédos bizottsági teremben átestek a lámpaláz izgalmain s a bemutatkozásokon, serényen igyekeztek a nagyterembe, hogy kiválasszák a helyet, ahol hat évig viselik gondját a városnak s a városatyasággal járó nehéz terhek sulya alatt görnyedeznek.

Miskolczy Barnát, bár ő régi városatyája, de most jelent meg sulyos betegségéből felgyógyulva először a közgyűlésen, éljenzéssel fogadták.

Egyik másik új városatyája megragadta az alkalmat, hogy mindjárt az első gyűlésen a felszólalók közé kerüljön.

Hosszu időt vettek igénybe a polgármesteri jelentés kapcsán elhangzott felszólalások, amelyek egyik-másika már interpelláció számba ment.

Igy aztán a tárgysorozatnak csak csekélyebb részén estek túl s ma folytatják a közgyűlést.

A tegnapi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt:

A törvényhatósági bizottság tagjai nagy számmal voltak jelen.

A közgyűlés megnyitása után **Hlatky** Endre főispán üdvözlö a törvényhatóság új tagjait s Isten áldását kéri működésükre.

Ezután első sorban a polgármester hivatalos jelentését terjesztették elő, melynek a közigazgatás menetére vonatkozó érdekesebb adatait már közöltük.

Megemlékezik még a jelentés egy aranylakadalmát tartó házaspár 400 korona és a László malom 200 korona adományáról a sze-

— Delphine — suttozta — én vagyok... én Hochetot... El akarlak vinni magammal téged és a fiut... Delphint...

Az asszony felvetette szempilláit. Zavaros fény tört utat a paraszt felé.

Majd félig felemelkedve rátekingett... Hirtelen bosszantó kacaj tört ki ajkából és szakgatott szavak szakították meg e gyászos nevetést:

— A fiad... Hochetot... A fiadat akarod?... Legyen... Viheted... Itt van... Itt van... A fiad... Vidd...

Hochetot gazda megfordult. Egy sarokban egy csomó rongyot látott, amely mozgott... és a félhomályhoz lassanként hozzászokott szeme az oduban egy rettenetes törpét pillantott meg, akinek karjai, kezei nevetségesen borzasztó görcsökbénrágatóztak, sovány elhajlott lábai képtelenek voltak a puha, gyenge törzsön nyugvó rengeteg fejet cipelni, amely a csontos vállak fölött óraingához hasonlóan majd jobbra, majd balra esett, míg eltorzult szája nyáltól habzott.

Es a hogy a »Négy Szél« csárda gazdája elmagyarázta... Igen... Ez az asszony egy hónap óta örzi nálunk az apró marhát... Oh, nem volt követelő... Kenyeret neki... és a hülyének... a kit, nagyon szeretett... Vége lesz szegénynek mindjárt...

Hochetot gazda rémülten menekült nyögve, letört ábrándokkal, göggyében vérig sértve, haldokló felesége bosszútálló gunykcájától üldözve.

gények javára, amely adományokért köszönetet szavaztak.

Végül felemlíti még a jelentésben a polgármester, hogy a földművelésügyi miniszter Nagyvárad város területére, a hegyen előfordult újabb száj- és körömfájás betegedés folytán, az állatvászári zárlatot elrendelte.

A jelentés kapcsán felszólalt dr. *Hoványi Gyula*. Egy öreg házaspár 400 koronát adott a szegényeknek. Indítványozza, hogy a törvényhatóság elismerését fejezze ki jegyzőkönyvében az adományért. (Helyeslés.)

Dr. *Moskovits József* a jelentésnek az állatvászári vonatkozó részéhez szól. A száj- és körömfájás, mely egész Európát lepte meg, nem veszélyes baj, a zárlat ezt nem szünteti meg. A miniszter maga rendeli, hogy az állatokat be kell oltani, s így hamarabb elmúlik a baj. Akár van zárlat, akár nincs, ezt a betegséget kiküszöbölni nem lehet. A zárlat miatt felhajtás nincs, s így husdrágaság áll elő. De szenved ezáltal az ipar, kereskedelem, a város pénztere a vámvészesség miatt. Felterjesztés mellett a polgármester személyesen magyarázza meg a dolgot a miniszteriumnál. Itt csak bürokratikus tuluzgalom van. Kéri, hogy ezen óhajt vegye figyelembe a polgármester.

Rozvány Jenő kérdést tesz, hogy a tanítók szabadesületének ügyében beadott indítványt miért nem vették fel a tárgysorozatba?

Rimler Károly felvilágosítást megjelöl, hogy felterjesztést tett a zárlat ellen, de a miniszter határozottan elrendelte a zárlatot. Ezt megis indokolja azzal, hogy nemcsak itt a hegyen, de a szomszédos Fugyi, Száldobágy, stb. községekben is fellépett a járvány. A felterjesztésnek azonban helye van.

Bordé Ferenc főjegyző *Rozvány Jenő* kérdésére válaszol. Bevitte az indítványt a tanácsba, de kívánták látni a rendeletet. A jövő ülésen előterjesztik az indítványt.

Dr. *Hoványi Gyula* indítványát elfogadták. — A főjegyző választást tudomásul vették.

Balogh Döme a tárgysorozat összeállítására szólal fel. *Tabéry Armin* és *Székely Sándor* szintén adtak be indítványt a vágóhid ügyében, de ezt nem vették fel. Fikáival jártak el.

Rimler Károly válaszol *Balogh Döme* beszédére. *Tabéry* és *Székely* indítványa fontos, azt első kell készíteni.

A választ tudomásul vették.

A bizottság megalakítása.

Az igazoló választmány bemutatta a törvényhatósági bizottsági tagok 1911. évi névjegyzékét, amelyet tudomásul vettek.

A központi választmányban viselt tagságáról dr. *Mihály Lajos* lemondott. Helyére dr. *Molnár Imrét* választották meg egyhangulag.

A különböző szakbizottságokba a pártközi konferencián elfogadott névsor szerint történt a választás és pedig a polgármester ajánlására felkiáltással.

A gyermekkorházi választmányánál sem történt más változás, minthogy a két kimaradt bizottsági tag (*Konrád Márk* és *Papp György*) helyett *Rimanóczy K.* és *Schwarz Antal* lettek megválasztva. A többi régi tagok megmaradtak.

A közigazgatási bizottságban dr. *Koarád Márk* kimaradásával megüresedett egy hely betöltését a február havi közgyűlésre tűzték ki.

Az 1911. évi választók névjegyzékének beterjesztésénél felszólalt *Fried Ferenc* s indítványozta, hogy jövőben a házszám mellé az utcát is írják be a névjegyzékbe. A névjegyzéket tudomásul vették.

A hirdetési jogról szóló szabályrendelet.

A tanács előterjesztette a hirdetési jogról készült szabályrendeletet.

Dr. *Hoványi Gyula* szerint sérti a szabályzat az iparosok, kereskedők érdekeit, sérti a közt, megtámadja az iparszabadságot és a magánjogot. Így nem fogadja el a szabályzatot. Bilincseket akarnak ezzel tenni az ipar és ke-

reskedelemre. Minden drágább lesz, mert amit a jogért fizetnek, azt megveszik a fogyasztók közönségén. A közönség érdeke, hogy tudja, mit hol kap. Az iparszabadságot is korlátozza a szabályrendelet. Külföldön a járdán nem szabad mozgóhirdetést vinni, de itt a kocsi uton sem szabad. A magánérdeket sérti, mert a tulajdonosnak a homlokzatra, tüsfalakra sem szabad tenni idegen hirdetést, mert az a szabályrendelet szerint már köztér. Ez abszurdum. Ilyet a törvény nem enged meg. A kérdést jogi szempontból fejtegeti. A kisajátítással nem lehet ezt összehasonlítani, mert ott az egész összeget megfizetik.

Közrendezeti, közérkölcsei és szépészeti szempontból szabályozzák a kérdést, de a magánjogra és az iparszabadságra ne tegyenek béklyót. A javaslatot adják vissza átdolgozás végett a tanácsnak.

Dr. *Adorján Emil* kifogásolja azt, hogy a hivatalos hirdetéseket a házakra felragasztani szabad, vagy a háztulajdonos készítsen táblát, hogy arra ragasszák a hirdetményeket. Ezt nem lehet elfogadni. Más hiány is van. Az nincs kimondva, hogy a vállalkozónak nincs joga bármely hirdetés visszautasítására. Ezen két módosítással fogadja el a szabályzatot.

Dr. *Thury László* *Hoványi Gyula* beszédével foglalkozik s azt igyekszik cáfolni. Nem akarják meggátolni, csak megadóztatni a hirdetéseket.

Moskovits Farkas a reklám jelentőségét fejtegeti. Tanulni kell a külfölditől. Elfogadja a szabályrendeletet, de a hirdetési díjak megállapítását tanulmányozzák s erre egy szűkebb bizottságot küldjenek ki.

Rimler Károly a dolog történetét ismerteti.

Dr. *Kurländer Ede* azt kívánja, hogy várják meg a fővárost, hogy oldja meg a kérdést.

Dr. *Hoványi Gyula* rövid észrevételeket tesz a felszólalásokra. A reklám jelentőségét ismeri. A fő áros alkotott ily szabályrendeletet, de azt perrel támadták meg s ezért nem lehetett életbeléptetni. Ujból igazolja, hogy jogsérelem van a szabályzatban. Ha kicsi is ez a jog, védeni kell. A hirdetést monopollá akarják tenni. Majd rátér, hogy minő komplikációk keletkezhetnek a szabályrendeletből, mert a bíróság a háztulajdonosnak ad igazat. Ilyen jóvelem nem kell a városnak.

Dr. *Thury László* példákat hoz fel, hogy sok esetben korlátozva van a magánjog. Ha jóvá lesz hagyva a szabályrendelet, törvényerővel bír.

A többség általánosságban elfogadta a szabályzatot.

A részletes tárgyalásnál a 1. § ba, dr. *Adorján Emil* indítványára bevették, hogy a vállalkozó köteles az erkölcsbe nem ütköző bármely hirdetést kiragasztásra elfogadni.

A 6. §-nál dr. *Hoványi Gyula* indítványára beiktatták, hogy az állam által elismert vallás gyakorlására rendelt épületeknél a vallási kötelek teljesítésére vonatkozó hirdetésekre semmi díj nem alkalmazható.

A 8. § szerint hatósági hirdetéseket bármely házra kiragaszthatók. Ezt azonban *Adorján Emil* indítványára törölték.

Ugyanezen § 2. bekezdésébe dr. *Hoványi Géza* indítványára bevették, hogy istenisztelek céljaira szolgáló épületekre hirdetéseket nem szabad kiragasztani.

A szabályrendelet többi szakaszait elfogadták.

Ezután az

interpellációkra

tértek át.

Kiss Dávid sérelmesnek tartja, hogy az év utolsó napján, akik az új év 1-és hónapjára megváltották a bérletjegyet, azoktól a régi jegyet elszedték s megtízítették velük a díjat.

Rimler Károly hiszi, hogy ha úgy van a dolog, az igazgatóság elégtételt ad. — Tudomásul vették.

Weisz Lajos hibáztatja, hogy a *Rimanóczy*

gőzfürdő átalakítását hónapok előtt megkezdte s még most sincsenek a munkálatok készen. Havonta 1500 korona a veszteség. Gondoskodni kellett volna, hogy minden anyag készen legyen. Hajlandó-e a polgármester intézkedni, hogy mielőbb készen legyen a fürdő.

Rimler Károly szerint a vállalkozó iparos késedelmeskedett. Több körültekintés kellett volna, elismeri a fayance lapok szállításánál. Január 15-én azonban ez is kész lesz. Mindent elkövet, hogy mielőbb elkészüljenek a munkákkal. — Tudomásul vették.

Balogh Döme a fuvarosok érdekében szólal fel, mert a homok területet átadták a csatornázási vállalatnak s a fuvarosokat kizárták a Körözből. Minden kedvezményt megadtak a vállalatnak, a fuvarosok rovására. Ki engedélyezte a vállalatnak a területhasználatot?

Rimler Károly válaszol, hogy a vállalat területet kért, a munkálatok részére s így lett az részükre kijelölve. A fuvarosok nincsenek eltöltve a Körözmeder kihasználásától. A vállalat a kihasznált területet köteles feltölteni. — A választ tudomásul vették.

Balogh Döme a fecske-utcai nagy sár eltakarítását és az utca rendezését sürgette.

Rimler Károly ismeri a dolgot; nagy sár van igaz, de segítenek ideiglenesen is, ő gyökeresen akar segíteni az általános kövezéssel a bajon. — Tudomásul vették.

Tátray Sándor a téli továbbképző tanfolyamok elmaradásának okát kérdi.

Rimler Károly kijelenti, hogy költségvetési okokból az állam nem tartja meg a tanfolyamot, pedig az államtitkárok azt megígérték. Mindent elkövetnek, hogy a tanfolyam megtartsék. — A választ tudomásul vették.

A még hátralevő ügyeket ma, pénteken délután tárgyalják.

A király személye körüli miniszter.

Bécsi hírek szerint döntés esett a király személye körüli miniszter kinevezése dolgában. Gróf *Széchenyi Emil* kinevezése befejezett tény és már legközelebb hivatalosan is publikálni fogják.

Beiktatták a marostordai főispánt.

Ma délelőtt iktatták be gróf *Haller János* Marostordamegye és Marosvásárhely új főispánját. Először a feldisszített megyeházán volt az installáció. *Kölli Ignác* alispán üdvözlő beszéde után *Haller* letette az esküt, majd székfoglalásában hangsúlyozta, hogy célja a béke és a nyugalom helyreállítása. Azután a városházán volt a beiktatás, ahol *Bernády* polgármester beszéde után az új főispán letette az esküt. Mindkét beiktatás nagyon impozáns volt.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, télikabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre. Tisztelettel

HÄBER és TÁRSA férfiszabó.

o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

UJDONSÁGOK.

Ifj. Tisza István gróf esküvője.

Főnyes főúri esküvő ment végbe tegnap délelőtt 11 órakor a budapesti Kálvin-téri református templomban. Tisza István gróf fia, ifj. Tisza István lépett házasságra Csáky Ilona grófnővel. A esküvőről tudósításunk a következő:

A Tisza és Csáky családok tegnap este a Park-klubban fogadó estélyt adtak. Tíz órakor kezdett gyülekezni a közönség, amelyet a menyasszony családja fogadott. Ott volt a mágnásvilág minden tagja, aki a fővárosban időzik.

Megjelentek a kormány tagjai, előkelő katonai méltóságok, a politikai, irodalmi és közgazdasági élet notabilitásai és a konzuli kar. A hangulat rendkívül eleven és fesztelen volt. A toalettek pazar sokasága tündéri képet kölcsönzött a Park-klub helyiségeinek. Az örömszőlőket gratulációkkal halmozták el. A vendégeket katonai és cigányzene szórakoztatta. Az estély a késő éjféli órák után ért véget.

Az esküvő ma délelőtt 11 órakor ment végbe.

A Kálvin-teret már fél 11 órakor teljesen ellepte a kíváncsiság tömege. 11 órakor megérkezett a násznép. Elől ment Podmaniczky Géza báró fehérrózsás háznagy bittal. Utána jöttek Csáky Albin gróf gróf Tisza Istvánnal, Tisza István gróf gróf Csáky Kálmánnal. Utánuk a főúri fiatalok haladt; vőfélyek és koszos leányok.

A fiatal párt Szele György debreceni református lelkész eskette, kinek édes atyja Tisza István grófnak nevelője volt. Az esketés ajatt az énekkar »Erdős várunk nekünk Isten« kezdetű éneket adta elő.

Az esküvő után a násznép a Tisza-palotába hajtatott, hogy az ebéd alatt számos pohárköszöntőben éltsék az új párt.

A Kálvin-téri templom környékén a rendet diszruhás rendőrök tartották fenn.

* **Kitüntetés gyémántmés plébános.** A király, mint a hivatalos lap közli, *Kahanyecz* Mátyás címzetes kononok, tiszteletbeli szentszéki ülnök, savniki plébánosok, gyémántmésje alkalmából, sok évi buzgó működése elismerésül a *Ferencz József* rend lovageresztjét adományozta.

* **Az új vármegyeháza.** A tervbe vett új megyeház létesítésének ügye rohamos lépésekkel közeledik a megvalósulás felé. Az alispán nagy apparátussal dolgozik rajta, hogy a mind inkább sürgőssé váló új székház ügye ne posványosodjék el a közigazgatás lassu menetében. Tegnap már magához kérte a székház ügyét és az előkészítő intézkedések megtételére adta ki rendelkezéseit. Első sorban a költségvetéseket állapítják meg s aztán a székházzal kapcsolatos telekeladások módjait dolgozzák ki. Ha az ügy oly gyors tempóban fog haladni, mint eddig haladt, úgy ez évben már az előkészületekkel teljesen készen lesznek s az építkezést a jövő évben megkezdhetik, ha csak a miniszteri jóváhagyások nem fogják késleltetni az ügyet.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Szakács* Antal pénzügyi számellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki. A kinevezésről szóló miniszteri intézkedés holnap fog megjelenni a hivatalos lapban.

* **Esküvő.** A sok százados tölgyekkel beárnyalt szombatsági Vertán-kuriában kedves családi ünnepség folyt le január 11-én délután. Ekkor esküdtek egymásnak örök hűséget ösv. *Vertán* Zoltánné, a családifő leánya, *Vertán* Margit és *Ribánszky* Kálmán dr oravicaibanányaesküdt. A szoros családi körben letöltött esküvőn násznagyok voltak: *Vertán* Béla battonyai földbirtokos és *Holics* Endre besztercebányai bányaesküdt. Az esketést a család régi barátja, *Némethy* Gyula dr. theologiai tanár végezte.

* **Cím és jeleg.** A király, mint a hivatalos lap közli, *Matyasovszky* Oszkár kincstári ispánnak a VIII. fizetési osztályba sorolt gazdasági intézői címet és jelleget adományozta.

* **Kitüntetés.** Tavaly a bécsi nemzetközi vadászati kiállításon tudvalegleg általános feltűnést keltett a magyar csoport. Ez volt a legértelmesebb s a legizlésesebb. A hivatalos lap tegnapi száma közli a királyi kitüntetések, melyek a magyar csoport vezetésének a legfelsőbb elismerést doku mentálják. A kitüntettek közt van bold. Szerecsányi Pál püspök unokaöccse, *Keltz* Gyula országgyűlési képviselő is, a kiállítási bizottság vadászati osztályának főnöke, aki a III. osztályu *vaskoromarendet* kapta.

* **Új vágóhídi szabályrendelet.** Az új vágóhíd építésével kapcsolatban Nagyvárad város új szabályrendeletet is készített, amely szerint a vágatási díjak az eddiginél jóval magasabbak lennének. Így a nagy állatokért az eddigi 5 korona helyett 7 korona, kis borjúért 3 korona helyett 4 korona, kecske, juh 80 fillér helyett 1 korona 50 fillér, bárányért 40 fillér helyett 80 fillér lenne a vágatási díj. Ez nemcsak fedezné az új vágóhíd amortizációját és fenntartását, de még jövedelmet is hozna a városnak. A miniszter éppen ezért nem hagyta jóvá a szabályrendeletet, mert nem engedi, hogy nagyobb összeg szedessék, mint amennyi a vágóhídra szükséges. A főszámvevő most terjesztette elő véleményes jelentését. Ebben kifejti, hogy csak látszólagos haszna volna a városnak a fenti díjak mellett a vágóhídból, mert az egész összeg szükséges a 900,000 korona építési költség annuitására, az évi 93,000 korona dologi és 17,000 korona személyi kiadás fedezésére. A főszámvevő ragaszkodik a felemelt vágatási díjakhoz, mert másként nem építhető fel az új vágóhíd. Valószínű, hogy *Tabéry* Armin és *Szekely* Sándor bizottsági tagok indítványa más fordulatot ad a dolognak.

* **Az ezredesné tolvaja.** A budapesti rendőrség megkereste tegnap a nagyvárad rendőrséget, hogy *Makai* Béla alezredes hadbíró lakásából feleségének 800 korona értékű brillians gyűrűjét házvezetőnője, *Nikits* Vera ellopta és a tolvaj házvezetőnő Budapestről Nagyváradra utazott. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a tolvaj nő Nagyváradra *Báthy* Zoltán tanárhoz szegődött be. A rendőrség *Nikits* Verát, aki beismerte, hogy a gyűrűt tényleg ellopta és Budapesten egyik zálogházban 30 koronáért elzálogosította, letartóztatta, s erről a budapesti rendőrséget táviratilag értesítette.

* **Magánvizsgálóra** sikerrel előkészít egy nagy gyakorlattal bíró nyugalmazott főgimnáziumi tanár. Már eddig is több tanítványt vizsgáztatott le kitűnő sikerrel. Megkeresések *Bethlen*-utca 1 szám alatti lakására intézendők.

* **Az alsó garasoshíd.** A felső rozoga faalkotmány helyett csinos valóban nagyvárosias jellegű gyalogátjáró hid diszeleg s köti össze a két városrészt. Az új hid személyforgalmát említenünk se kell, hogy mennyire megnövekedett azóta, mióta eltörölték a vámot. Ennek a vámtörlésnek, hogy mily előnyei vannak minden tekintetben azt eléggé letárgyalták a közgyűlésen, melyen a törlést hagyatták a közgyűlésen, melyen a törlést hagyatták el. Akkor azonban, mikor a vámot a felső hidon eltörölték megfedkeztek arról, hogy mily elkeseredést fog szülni ez az eljárás azok között, akiket az alsó garasos hid, az az hogy csak annak a garasa érdekel. Az alsó hid, hogy mily fontos és mennyire szükséges a két városrész között azt azok, akik bent a városban laknak nem tudják kellőleg mérlegelni. Akik meg akarnak győződni a hid fontosságáról, menjenek le akármelyik reggel vagy este a hidra vagy még a *Rimanóczy*-gát végébe és nézzék meg mi van ott. Emberek és asszonyok gyermekekkel vegyest mezitláb csaknem derékig érő vízben gáznak keresztül, mert nem telik a napi 4 krajcár. A környék lakói pedig, akiknek szintén dolguk van egyik vagy másik városrészben, kénytelenek felkerülni a *Kishidra*, hogy így jussanak el *Szigligeti* vagy *Lovass* utcára. Így kénytelenek egy 5 percnyi idő helyett negyed órai időt vesztetni mindennap. Eltekintve a munkásoktól, a hivatalnokokra is hátrányos a hidvám. Ezeknek naponként 16 fillérbe kerülne a hid, ha mindig ott járnának a hivatalba és onnan haza. — De eltekintve a humanizmustól és kényelmi szempontoktól, csupán az igazságszolgáltatás álláspontjára helyezkedve, miért ne illetné meg az alsó garasos környéken lakó polgárságot az az előny ami megilleti a felső garasoshid környékben lakókat. Mint értesülünk, az alsó garasos hid vámjának eltörlése végett most nagyszabású mozgalom van készülődésben. A mozgalomban az egész lakosság részt fog venni és azt hisszük lesz is eredménye.

* **Incidens a Házban.** Ma délelőtt a képviselőházi ülésen nem érdektelen incidens történt. *Földes* Béla képviselő beszéde közben a második emeleti karzatról egy ember két papírlapot dobott le az ülésterembe. A papírlapok a jobboldali padsorokra estek le. Megnézték a lapokat s kiderült, hogy azonos tartalmu kérvények. Az illetőt, aki a kérvényeket ledobta letogták és kihallgatták. Kiderült, hogy a neve *Roboska* József 52 éves, foglalkozása asztalossegéd. A Gróf *Haller* utcában a városi kislakásokban lakik. A kérvénye a városi lakásokra vonatkozik. A lakók ott nincsenek megelégedve a gondokkal, mert az a házbéren kívül különféle címeken mindentélepenzket kér a lakóktól s ezt ezek zsarolásnak minősítik. Legjobbnak vélték, kérvényben fordulni a kereskedelmi miniszterhez és a Házhoz. Ezt a kérvényt ezen a szókatlan uton akarta átnyújtani. *Roboska* Józsefet kihallgatása után elbocsátották s meg fogják indítani ellene a kihágási eljárást.

* **Vörös haro a csendőrökkel.** Tegnap éjjel táncmulatság volt *Csanádpalotán*. Tíz legény részeg fővel be akart tolokodni a terembe, de az éppen arra járó csendőrök kiutasította őket. Hajnali két órakor a legények meglesték a cirkáló csendőröket és megtámadták. Az egyik legény, *Ludányi* József fojtogatni kezdett egy csendőrt. Ezt látva, a másik csendőr szuronyával *Ludányi* szívébe szúrt. A súlyosan sebesültet kórházba vitték, a többi ittas legényt letartóztatták. A csendőrpárancsnokság vizsgálatot indított.

* **Villamos csillárt** ne vásároljon, be rendezést ne készítsen, mig *Stern*-nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek *Raktáron* tartok villamos és gáz lámpákat, vasalókat, *Wolfram* és izzó lámpákat nyári áron házhoz szállítok. *Bémer-tér* 3. Telefon 556.

* A Nagyváradi Hitelbank Takarékos és Segély szövetsége most felosztott VI-ik évtársulatának kifizetési mai napon megkezdődtek.

* Az osztálysorsajáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

15.000 koronát nyert: 36184.

2000 koronát nyertek: 21964 23030.

500 koronát nyertek: 394 3804 4179 4512

8974 20421 23352 23933 31131 31190 33030

42392 49804 56140 57931 61886 71114 71664

85886 94323 95184 95785 9996.

Azonkívül kihúztak 976 sorsjegyet 130 koronás nyereménnyel.

Különlegességek

r ö v i d á r u k b a n .

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárúsítás miatt nagyon olcsón lesznek elárúsítva

TATRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Tombola tárgyak és legyezők vételénél felhívjuk Gál Ferenc üzletére a t. olvasóközönség figyelmét.

Miért nem fáj a foga?!

Mert mindennap

G y u l a n t i n

fog essenciával mosom.

Ez megóvja a barnulástól, lazulástól és romlástól, még a fogkövet is feloldja. Minden más fogmosót felülmúl kellemes ízével és a fogra amellet teljesen ártalmatlan. A fogfájást egy perc alatt megszünteti.

Ára üvegenként 1.50 és 3 kor.

Kapható:

Sikli Józsefnél,

Nagyvárad, Körözs-utca 6.

És minden jobb fűszer és fodrász üzletben. — Megrendelésnél már két üvegtől nébértve szállítom

* Csillér Imre nagyáruházában az egész raktár olcsó eladása hétfőn, január 9 én veszi kezdetét. Felhívjuk olvasóink figyelmét az olcsón beszerezhető cikkekre.

Valódi amerikai

C i p ő k

és orosz kalucsnik leg-
o jobb minőségben, o

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

* A váradi helyközönséget közelebbről érdeklő érdekes üzletváltozás hírért vesszük. Flegman Ármán régi, hírneves cég üzletét megnagyobbítani óhajtván, nagy áldozatok árán a több, mint 50 év óta fennálló ifj. Kohn Sámuel-féle üzletet megvette s annak helyén egy világvárosi nagy áruházat kíván létesíteni. Hosszu, fáradságos munka eredménye lesz ezen áruház, mely méltán fog általános feltűnést kelteni. Az átalakítási munkálatokat nem-sokára megkezdik.

Nagy karácsonyi és ujévi
occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,
most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70

Bluz bársonyok 55--70--85

120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85

140 széles kosztüm kelme 65--85

Jól mosható barhetek 13--17--25--30

Jó vászon és kanavász 1 vég 5 for. 50

Asztalneműek, valamint, az összes raktáron levő selyem, szövet és posztó kendők, de különösen női fehérneműek teljesen leszállítva adatnak el

Menyasszonyi kelengye választékunk különös figyelmet érdemelnek.

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, far-

sangi toilettek készülnek

Spitzer

szalonjában

Rákóczi-ut 3. sz.

Legelegánsabb és
legmodernebb

fényképek

külföldi tanulmányok és ta-
paszlatok alapján

Molnár Jenő

(Lojanek utóda) műtermében.

Előfizetési felhívás.

Tizenhetedik évfolyamát kezdi meg a „Tiszántul”.

Tizenhat évvel mögöttünk, a múltból merített erővel, a jövőbe vetett reménnyel folytatjuk az eddig nem sikertelenül vívott harcot.

Tizenhat év előtt meglehősen közömbös keresztény közönség előtt bontottunk zászlót. Abban az időben a liberalizmus jelszava tartotta lenyűgözve a keresztény közvéleményt s bizony majdnem a pusztába kiáltott az, aki a keresztény Magyarország megmentésére akarta sorakoztatni a közönséget.

Ma már látjuk a veszélyt; nem a szomszéd ég már, hanem a magunk házában szaladnak végig a lángnyelvek. Látja a közönség a tűzveszélyt — de csak egy kis része siet oltani.

A veszéllyel szemben egy segítség van: a keresztény összetartás. S ennek az összetartásnak nincs hathatósabb eszköze a katolikus sajtónál.

Tizenhetedik évünkbe lépve, megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy az alvók felserkentésében, a közömbös lelkek fölrázásában nekünk is meg volt a magunk része. Most a közönségen a sor, hogy az ellenséggel szemben sorakozzék.

A keresztény Magyarország érdekében bontottuk ki zászlónkat, ennek érdekében kérjük olvasóinkat, támogassanak bennünket tovább is küzdelmünkben és szerezzék minél több hívet lapunknak, melynek nincs más ideálja, mint a keresztény magyarság.

Valaha azt mondták: imádkozzatok és dolgozzatok! Kaas Ivor utolsó vezércikkében ezt kiáltotta Magyarország keresztény közönségének: imádkozzatok, dolgozzatok és sorakozzatok!

A „Tiszántul” előfizetési ára a következő:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre 16 kor
Negyedévre 4 . .

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 .

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 24 kor.
Negyed évre 6 .

A „TISZÁNTUL”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

TANÜGY.

A szalárdi járás iskola-ügye. A szalárdi járás főszolgabírója tette meg jelentését a járás iskola-ügyére vonatkozólag. A jelentés szerint a járásban három községben nincs iskola. A többi községben mindenütt van iskola, ez azonban nem jelenti azt, hogy az iskolák minden kivánalmat kizárnak, mert bizony nem egy iskolában a termek csak éppen hogy tűrhető állapotban vannak. Hegyközségimén például a múlt évben a leány iskolát be kellett záratni, mert a terem tetőzete beszakadással fenyegetet. Különbben a járás egyike azoknak, melyek különös gondot fordítanak a közoktatásra és amennyire a községektől telik, mindent elkövetnek, hogy iskolájuk legyen.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Testőr.
Szombat: Gioconda.

A testőr. Ma este újból a »Testőr«, Molnár Ferenc vasárnap bemutatott színműve jut szóhoz. A Testőr ma mindenütt a leghevesebb és legérdekesebb szíviták, színházi eszmecserek tárgya. Ez az oka, hogy minden este zsúfolt ház nézi végig a darabot.

Gioconda. Holnap este Ponchielli Giocondá-ja harmadizben kerül műsorra. A Gioconda mindenképpen fölötte áll egy egész sereg divatos operának. Hatalmas zenei értéke és jelentősége már csak abból kiviláglik, hogy ünnepelt mesterek hasznájják forrásul és egy-egy szenzációsan szép motívumát szerte lopkodják. Vannak részletei, amikből két-három szépzenéjü operett zeneanyaga bőven kitelne. Verdi, a Tosca, Troubadur, Bajazzók világhírű mestere imádták és bizalmas barátjává tette Ponchiellit a bergamói székesegyház ihletett komponistáját. Az opera meséje roppant érdekesítő és hatásos. Merőben elűt a többi tulajdonomán szegényes cselekmény operától. Az előadásra igen szép ház ígérkezik.

Uj műsor a Pannoniában. Ma este ismét új műsor váltotta fel a Pannónia-mozi változatos repertoárját. A Pathé-cég ezúttal is pompás képeket küldött, amelyek nagy tetszéssel találkoztak. Az új műsor a következő: 1. A tojást tojó állatok vére. 2. Kirándulás Montblanba. 3. A kép árus. 4. A falusi élet örömei. 5. Az atya becsületéért. 6. Grete születésnapja. 7. Móric fiatalodni akar.

Felhívás a bérlelőkhöz. Az igazgatóság felkéri a színházi bérlelőkörzség tagjait, hogy a második bérleti részlet-összeget befizetni szíveskedjenek.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

ZENE.

A szombati hangversenyeste. Az Arányi-évérek szombaton, január 14-ikén estére kiűzött hangversenye iránt jóformán napról-napra nő a zenepártoló közönség érdeklődése. Minthogy a bérlelők helyein kívül már csak igen kevés üres helyvel rendelkezik a rendezőség, figyelmeztetjük a közönséget, hogy jegyeiről lehetőleg még ma gondoskodják, hogy az esetleges zavarokat kikerüljék. — Itt említtük meg, hogy a Tiszti Kaszinó szintén szombaton estére tervezett estétjét a koncertre való tekintettel egy héttel elhalasztotta.

TÁVIRATOK.

A király egészséges.

Bécs, január 12.

(Saját tud.) Őfelsége egészsége teljesen helyreállt. A nátha is, a rekedtség is teljesen megszűnt. A felség minden nap sétát tesz a schönbrunni kastély kertjében.

Az ujságírószoba megnyitása.

Budapest, január 12.

(Saját tud.) A kereskedelmi miniszter a Külföldi Laptudósító Szindikátusának kérésére a főposta épületében szobát rendezett be az ujságírók számára. Az ujságíró szoba a főposta épületének harmadik emeletén van. Az ujságíró-szobát a külföldi és vidéki laptudósítók számára rendezte be, nagy kényelemmel és pazar fényűzéssel, a kereskedelmi miniszter. A hirszolgalatot közvetlenül a szobából bonyolítják le az ujságírók. Egy ablak nyílik a szobájukba, amely mögött éjjelnappal rendelkezésükre áll egy postatiszt, aki a táviratokat felveszi és továbbítja. Külön telefon-fülkét is bocsátottak a használatukra.

Ez az ujságíró-szobát ma este fél 8 órakor avatta fel Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter nagy ünnepek között.

Hieronymi beszéd kíséretében adta át a szobát a sajtónak. A miniszternek az Othon Kör nevében Rákossy Jenő főrend, a Budapesti Hírlap főszerkesztője, a Budapesti Ujságírók Egyesülete nevében pedig Herczegh Ferenc mondtak köszönetet.

Az ujságíró-szoba megnyitása alkalmából Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök a következő sürgőnyt intézte Hieronymi Károly miniszterhez:

— A kath. írók és hírlapírók országos Pázmány-Egyesülete éppen azon órában tartja közgyűlését, mikor Nagy-

méltóságod az ujságíró-szobát nemesrendeltesének átadja. Mivel Egyletünk elnöksége nem jelenhetett meg az ünnepségen; ezúton üdvözli legmelegebben Nagyméltóságodat.

Az osztrák válság.

Bécs, január 12.

(Saját tud.) A király ma délelőtt 10 órakor Biebert bárót, 11 órakor pedig Thun Ferencet fogadta.

Portugáliában komoly a helyzet.

Lisszabon, január 12.

(Saját tud.) A helyzet igen komoly. Most már a postások is sztrájkba léptek. A portugál vasutasok azzal a kérelemmel fordultak spanyol társaikhoz, hogy sztrájkjukat támogassák, de a spanyol vasutasok e kérést visszautasították.

Lisszabon, január 12.

A vasutasok az utolsó pillanatban megakadályozták a nemzetközi vonatok elindulását, hogy elejét vegyék egyes várható incidenseknek, amelyek e vonat forgalmát gátolnák. A belügyminiszter folytatja a tárgyalásokat a sztrájkoló kereskedelmi alkalmazottakkal.

Páris, január 12.

A Havas-ügynökség jelenti Lisszabonból: De Almeida belügyminiszter lemondott. A belügyminisztérium előtt tüntelő csoportok jelentek meg és kérték a belügyminisztert, hogy hivatalban maradjon. A kereskedelmi alkalmazottak küldöttsége Braga ideiglenes elnökhöz azt a kérést intézte, hogy a belügyminiszter lemondását ne fogadja el. A kereskedelmi alkalmazottak sztrájkja nem általános. Sok üzlet nyitva van. A városban több izben összeütközésre került a dolog, amelyek tolyamán sok letartóztatás történt. Őrjáratok cirkálnak mindenfelé a rend fönntartására.

Lisszabon, január 12.

A bányamunkások sztrájkba léptek. Az egész lisszaboni helyörség készenlétben áll.

Argentinali hus Bécsben.

Bécs, január 12.

Ma érkezett meg az argentinai hus második szállítmányának eladása. A kereslet azonban nem volt oly élénk, mint az első szállításnál.

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára üvegenként 4 korona.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényegesen könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigydusadásos, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Németország).

REGÉNYCSARNOK.

NYOMOR.

Irta: **Hjalmai Knuth**

Fordította: **Vörös József.**

14

Csupa megszokásból, minden kifüggesztett újság előtt megálltam s az apró hirdetéseket olvastam. Boldog voltam, mikor olyan ajánlatot találtam, melyre én is pályázhattam: egy grönlandsloroti kereskedő az esti órákra könyvelőt keresett; fizetés megegyezés szerint. Felírtam a kereskedő címét s Istenhez fohászkodtam, hogy juttassa nekem ezt az állást; elhatároztam, hogy nagyon keveset fogok kérni s megelégedtem volna 50 oerrel, vagy ha neki tetszik, 40 oerrel is.

Hazaérkezve, asztalomon a háziasszonyom levelét találtam, melyben arra kért, hogy vagy fizessem meg előre a bért, vagy hurcolkodjam ki. Hogy ne vegyem tőle rossz néven, de kénytelen vele. Tisztelettel Gundersenné.

Megírtam ajánlatomat, ráírtam a címet: Christie kereskedő urnak, Grönlandslorot 31. szám, aztán levittem a sarokra s beledobtam a levélszekrénybe. Szobámba visszatérve, a hintaszékbe ültem. Lassanként besötétedett, lábaimban valami fáradtságot éreztem.

Másnap reggel nagyon korán ébredtem fel. Még sötét volt, amikor kinyitottam szememet s csak nagysokára hallottam, hogy az alattam levő szobában ötöt üt az óra. Ujra elakartam aludni, de nem tudtam; gondolkodni kezdtem s ezernyi gondolat kergetődzött agyamban.

Hirtelen kitűnő gondolatom támadt, kitűnő tárcatárgy s egy pár olyan remek fordulat, aminőt még sohasem találtam. Magamban ismételtetem a mondatokat s kitűnőknek tartom őket. Aztán újabb mondatok tolnak elém, vidáman ugrom fel, írót és papirt kersek.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából, kapható. Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérlelője.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
:: utólérhetetlen. ::

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50

1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szállítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Értesítés.

Tisztelettel értesiten: a n. é. — közönséget, hogy —

Kert-utca 2. szám.

építési irodát nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bármilyen e szakmába vágó munkákat.

Tisztelettel

Béres Ferenc

építőmester.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram lámpa darabja 3.60 kor.** 100 gyertyás **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek,** fényképező-lámpák ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

10 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

ÉRTESÍTEM

a n. é. közönséget, hogy az

Ifj. Kohn Sámuel

női-divat üzletet megvettem

s azt míg a készlet tart, olcsó

árak mellett árusítom

FLEGMAN

női-divat áruhàza.

Alapított 1888.

Bémer-tér.